

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/367/2021
Identifikačné číslo spisu:	8318204000
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8318204000.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne N. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, E., zastúpenej JUDr. Vlastou Pastorkovou, advokátkou, so sídlom v Snine, Strojárska 3998, proti žalovanému Wüstenrot poisťovňa, a. s., Karadžičova 17, Bratislava 26, IČO: 31 383 408, zastúpenému SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 2.408,28 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10Csp/94/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. mája 2021 sp. zn. 2CoCsp/41/2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19. mája 2021 sp. zn. 2CoCsp/41/2020 a rozsudok Okresného súdu Humenné z 10. júla 2020 sp. zn. 10Csp/94/2018 a vec v r a c i a Okresnému súdu Humenné na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 19. mája 2021 sp. zn. 2CoCsp/41/2020 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.408,28 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 27.05.2018 do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Priznal žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa žiadala od žalovaného zaplatenie istiny 2.408,28 eur s prísl., z dôvodu navrhovaného prehodnotenia likvidácie poisťnej udalosti v súvislosti s predtým odcudzeným a poškodeným poisteným motorovým vozidlom a žiadala posúdenie poisťnej udalosti ako škody totálnej na základe poisťnej zmluvy a v tej súvislosti žiadala doplatenie poisťného plnenia, ktoré spočíva vo vyplatení sumy zodpovedajúcej všeobecnej hodnote vozidla v čase vzniku poisťnej udalosti. Spornou medzi stranami sporu bola otázka, či došlo zo strany žalobkyne k žiadosti o poisťné plnenie rozpočtom. Poukázal na čl. 8 bod 12 Všeobecných poisťných podmienok pre poistenie motorových vozidiel (ďalej aj „VPP“), podľa ktorého poisťovňa určí výšku poisťného plnenia formou rozpočtu, ak ju o to poistený písomne požiada alebo ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Za písomnú žiadosť žalovaný považoval oznámenie mailom od Petra Šimona zo dňa 04.10.2017. Toto emailové podanie súd prvej inštancie nepovažoval za písomnú žiadosť o likvidáciu poisťnej udalosti

rozpočtom z dôvodu, že toto podanie nezasielala žalobkyňa, resp. nebola predložená plná moc v zmysle tom, aby žalobkyňa pri likvidácii poistnej udalosti zastupoval Peter Šimon, túto emailovú žiadosť súd vyhodnotil ako žiadosť o poskytnutie informácie, ako by mohlo dôjsť k plneniu z poistnej udalosti, prípadne aj rozpočtom.

1.2. Poukázal ďalej na znalecký posudok č. 7/2018, ktorý bol vypracovaný B. C. E. vo veci výpočtu všeobecnej hodnoty vozidla a vyčíslenia nákladov na vykonanie opravy poškodenia daného vozidla v autorizovanom servise. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplynula všeobecná hodnota poisteného motorového vozidla v sume 5.060,- eur, náklady na opravu predstavovali čiastku 4.723,- eur, náklady na opravu tak predstavovali 93,339 % všeobecnej hodnoty vozidla. Podľa čl. 8 bod 4 VPP, ak poistené vozidlo bolo zničené, vzniklo poistenému právo, aby mu poisťovňa vyplatila sumu zodpovedajúcu všeobecnej hodnote vozidla v čase vzniku poistnej udalosti, zníženú o hodnotu použiteľných zvyškov celého vozidla a zmluvne dohodnutej spoluúčasti. Podľa bodu 43 VPP zničené vozidlo je vozidlo, ktorého primerané náklady na opravu podľa čl. 8 ods. 2 poistných podmienok prevyšujú 90 % všeobecnej hodnoty vozidla v čase vzniku poistnej udalosti. Súd prvej inštancie tak uzavrel, že neboli splnené podmienky poistného plnenia rozpočtom, ako pred začatím tohto konania postupoval žalovaný, náklady na opravu motorového vozidla žalobkyne prevyšovali 90 % jeho všeobecnej hodnoty, preto malo dôjsť k likvidácii poistnej udalosti podľa čl. 8 bod 7 VPP. Aukciou bola zistená hodnota použiteľných zvyškov motorového vozidla rozsahom 624,- eur. Pri určovaní výšky poistného plnenia vychádzal súd prvej inštancie z všeobecnej hodnoty vozidla 5.060,- eur, hodnoty zvyškov 624,- eur, spoluúčasti 221,80 eur a vyplateného preddavku zo strany žalovaného 1.987,90 eur. Za tejto situácie vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.226,30 eur spolu s nákladmi na vypracovanie znaleckého posudku vo výške 181,98 eur. Príslušenstvo pohľadávky súd prvej inštancie odôvodnil § 517 ods. 1, 2 OZ a o trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1 a nasl. CSP.

1.3. Na odvolanie žalovaného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil, zopakujúc argumentáciu súdu prvej inštancie, s ktorou sa v celom rozsahu stotožnil. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovaného odvolací súd skonštatoval, že v zhode so súdom prvej inštancie predloženú elektronickú komunikáciu medzi stranami konania v období mesiacov september, október 2017 vyhodnotil ako žiadosť žalobkyne o poskytnutie odbornej informácie týkajúcej sa ďalšieho postupu z jej strany pri likvidácii poistnej udalosti, súvisiacej s poškodeným osobným motorovým vozidlom. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje predovšetkým na dotaz žalobkyne, realizovaný prostredníctvom pána D. Š. z 05.09.2017, v ktorom žalovaná oznamuje včasné nahlásenie škodovej udalosti, nájdenie predtým odcudzeného motorového vozidla v zahraničí a prosbu o informáciu ako má ďalej postupovať pri riešení poistnej udalosti (čl. 1. 7). Súd prvej inštancie nepoprel záujem žalobkyne vykonať opravu motorového vozidla, prípadne aj formou rozpočtu (čl. 8 bod 12VPP), avšak podstatné pre prejednávanú vec je, že žalovaný nepreukázal, že pri likvidácii poistnej udalosti poskytol žalobkyni kvalifikované informácie pre uplatnenie jej práv z poistenia (čl. 7 ods. 1 písm. a) VPP), aj vrátane možnosti postupu podľa čl. 8 ods. 4 v spojení s prvou časťou bod 43 VPP (posudzovanie podmienok, za ktorých sa poškodené motorové vozidlo považuje za zničené). Odpoveď žalovaného zo dňa 06.09.2017 (čl. 1. 7) bola vyjadrená len vo všeobecnej rovine a prvoinštančný súd opodstatnene akcentoval právne postavenie žalobkyne s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

1.4. Je ďalej zrejmé, že žalobkyňa ešte pred začatím tohto konania vyzvala žalovaného na postup pri likvidácii poistnej udalosti podľa čl. 8 ods. 4 VPP a na podporu svojich tvrdení predložila aj znalecký posudok č. 7/2018. Znalec B. C. E. v tomto znaleckom posudku podrobným spôsobom popísal poškodenie motorového vozidla, rozsah ktorého žalovaný nenamietal, stanovil všeobecnú hodnotu poisteného motorového vozidla, ako aj výšku nákladov na jeho opravu pri použití výmeny poškodených dielov originálnymi novými dielmi, pri zohľadnení sadzieb za normohodinu práce pri opravách vozidiel starších ako 5 rokov, platných do 31.12.2017. Podmienky, za ktorých sa motorové vozidlo kvalifikuje ako zničené, určil žalovaný vo všeobecných poistných podmienkach a závery znaleckého posudku č. 7/2018 podporujú záver, že primerané náklady na jeho opravu prevýšili 90 % všeobecnej hodnoty vozidla v čase vzniku poistnej udalosti.

2. Proti rozsudku krajského súdu v celom rozsahu podal dovolanie žalovaný, ktorý prípustnosť svojho mimoriadneho opravného prostriedku odôvodnil s poukazom na § 420 písm. f/ CSP, navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Odvolací súd prvoinštančný rozsudok

potvrdil, pričom sa stotožnil s jeho závermi bez toho, aby sa relevantne zaoberal uplatnenými odvolacími dôvodmi. V odvolaní žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na jedinom dôkaznom prostriedku (e-mail zo dňa 4.10.2017), ktorý posúdil bez akéhokoľvek zohľadnenia ďalších dôkazov. Žalovaný poukázal aj na nevysporiadanie sa so závermi znaleckého posudku B. D. a na nekriticky prevzaté závery súkromného znaleckého posudku, ktoré nielenže vychádzajú z neobjektívnych zistení, ale ich prvoinštančný súd dokonca aj zle interpretoval. Žalovaný považuje postup odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie z dôvodu nedostatočného odôvodnenia ich rozhodnutí za arbitrárny a flagrantne zasahujúci do jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie a súdnu ochranu. Porušenia práva žalovaného na spravodlivý proces sa odvolací súd dopustil tým, že svoje rozhodnutie neodôvodnil adekvátnym a zákonným spôsobom a nevysporiadal sa s relevantnými odvolacími dôvodmi.

2.1. Ratio decidendi rozsudkov odvolacieho a prvoinštančného súdu neobsahuje ani len stručnú zmienku o podstatných argumentoch žalovaného: a) poisťňa udalosť nebola likvidovaná formou rozpočtu proti vôli žalobkyne, keďže: - zástupca žalobkyne p. D. Š. e-mailovou správou zo dňa 4.10.2017 adresoval žalovanému žiadosť o likvidáciu poisťnej udalosti formou rozpočtu, v ktorej bolo jednoznačne uvedené „chceli by sme opraviť na základe rozpočtu“; - v totožný deň (tzn. 4.10.2017) žalobkyňa adresovala žalovanému žiadosť o vydanie zálohy na nákup náhradných dielov k poškodenému motorovému vozidlu. Predmetná žiadosť je opatrená vlastnoručným podpisom žalobkyne a predstavuje samostatnú žiadosť o plnenie formou rozpočtu (záloha sa totiž vypláca v prípade parciálnych škôd, nie v prípade totálnej škody); - žalobkyňa oznamovala výšku poskytnutej zálohy svojmu zástupcovi p. Š. (1.500,- EUR), ktorý sa následne informoval o doplatku na nákup náhradných dielov (e-mailová správa zo dňa 17.10.2017), kde uviedol: „klientka žiadala plnenie na základe rozpočtu“. b) nesprávne stanovenie výšky uplatneného nároku, a to z nasledujúcich dôvodov: - pri určení výšky nároku vychádzal súd prvej inštancie výlučne zo znaleckého posudku B. E., ktorý si žalobkyňa dala vyhotoviť ešte pred konaním vo veci samej; - prvoinštančný súd nekriticky prevzal závery znaleckého posudku B. E., ktorý určil všeobecnú hodnotu poškodeného vozidla žalobkyne na 5.060,- eur a náklady na opravu vymedzil v sume 4.723,- eur. Znalec B. E. pritom v znaleckom posudku expressis verbis uvádza, že výška nákladov na opravu poškodeného vozidla žalobkyne môže predstavovať sumu 4.723,- eur iba za predpokladu, že vozidlo bolo opravené v autorizovanom servise na Slovensku a pri použití výmeny poškodených dielov originálnymi novými dielmi. V danom prípade však k takejto oprave nedošlo; - znalec B. E. uviedol, že je dôvodné predpokladať, že sa nejedná o totálne zničené vozidlo. Napriek tomu súd prvej inštancie rozhodol, že motorové vozidlo žalobkyne bolo zničené, v dôsledku čoho jej vznikla totálna škoda a má nárok na plnenie v rozsahu všeobecnej hodnoty vozidla v čase škodovej udalosti; - súd prvej inštancie ignoroval závery znaleckého posudku B. D., ktorý určil skutočnú výšku nákladov na opravu poškodeného vozidla žalobkyne na sumu 2.299,34 eur. Motorové vozidlo žalobkyne tak bolo iba poškodené, a nie zničené; - znalecký posudok B. D. prijal závery na základe obhliadky motorového vozidla žalobkyne, ktorú uskutočnil dňa 6.8.2019, tzn. po oprave vozidla. Naproti tomu, znalecký posudok B. E. nebol vypracovaný na základe obhliadky a znalec určil iba predpokladanú výšku nákladov na opravu, čím odvolací súd rezignoval na svoju povinnosť v zmysle § 387 ods. 3 CSP. Uvedenými skutočnosťami sa súd prvej inštancie ani odvolací súd nezaoberali, a to aj napriek tomu, že žalovaný na ne opakovane poukazoval. Vzhľadom na opísanú nesprávnosť, prekvapivosť a nezákonnosť procesného postupu odvolacieho a prvoinštančného súdu sa žalovaný legitímne domnieva, že napadnuté rozhodnutie trpí vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, keďže došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. To, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu zakladá vo všeobecnosti vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, konštatoval aktuálne dovolací súd napr. aj v konaniach pod sp. zn. 4 Cdo 120/2019, 8 Cdo 152/2018, 5 Cdo 57/2019, 4 Cdo 3/2019, 1 Obdo/7/2018, 1 Obdo/82/2018 a Ústavný súd SR v konaniach sp. zn. II. ÚS 559/2018, I. ÚS 235/2020, II. ÚS 120/2020, II. ÚS 543/2020, III. ÚS 11/2021, II. ÚS 51/2021.

2.2. Dovolateľ vo svojej duplike zdôraznil, že jeho námietky predstavujú relevantné argumenty, pri ktorých bolo nevyhnutné, aby sa k nim vyjadrili prvoinštančný aj odvolací súd. Úlohou oboch súdov bolo dostatočne odôvodniť, prečo pri dvoch rozdielnych znaleckých posudkoch sa rozhodli prikloniť práve k súkromnému znaleckému posudku. Žalovaný však ani v jednom súdnom rozhodnutí nedostal odpoveď na túto otázku. V odôvodnení odvolacieho rozhodnutia sa nenachádza ani len zmienka o znaleckom posudku B. D., a to aj napriek tomu, že to bol jeden z dvoch hlavných argumentov

odvolania žalovaného. Pokiaľ sa odvolací súd vôbec nevenoval zásadným argumentom žalovaného a nevysporiadal sa so všetkými odvolacími dôvodmi, má to za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia a porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces.

3. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania, dovolanie žalovaného považuje za nedôvodné a neopodstatnené. Dovolací dôvod a prípustnosť dovolania z dôvodu, ako ho vymedzil žalovaný, nie je daný. Odvolací súd v napadnutom rozsudku riadne svoje rozhodnutie odôvodnil.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ CSP) zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

5. Z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

5.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a neustrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

5.2. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

5.3. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou

všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

5.4. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

6. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

7. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd skúmal, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu dáva relevantnú odpoveď na všetky podstatné otázky.

8. Dovolací súd dospel k záveru, že tomu tak nie je a odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu neobsahuje dostatok dôvodov, prečo potvrdil vyhovujúci výrok odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, keď vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovaného odvolací súd nereagoval na rozhodujúce odvolacie námietky.

9. Odvolací súd dostatočne komplexne nereagoval na námietku odvolateľa, ktorý poukázal na to, že súd prvej inštancie prijal záver o tom, že likvidácia poistnej udalosti bola vykonaná formou rozpočtu proti vôli žalobkyne iba na základe emailovej správy zo 04.10.2017, pričom odignoroval ďalšie dôkazné prostriedky a ak by súd prvej inštancie skúmal situáciu komplexne, dospel by k záveru, že pán D. Š. ako zástupca žalobkyne v rámci likvidácie poistnej udalosti vykonával jednotlivé úkony v súlade s požiadavkami žalobkyne. Forma likvidácie - plnenie formou rozpočtu, evidentne zodpovedalo vôli žalobkyne, keďže jej jednotlivé úkony nadväzovali na konanie D. Š.. Okrem tejto správy zo 04.10.2017 žalovaný poukázal na to, že v totožný deň žalobkyňa adresovala žalovanému žiadosť o vydanie zálohy na nákup náhradných dielov poškodenému motorovému vozidlu. Táto žiadosť je opatrená podpisom žalobkyne a predstavuje samostatnú žiadosť o plnenie formou rozpočtu. Záloha sa totiž vypláca v prípade parciálnych škôd, nie v prípade totálnej škody, kedy sa poistenému poskytuje plnenie v rozsahu

všeobecnej hodnoty vozidla v čase škodovej udalosti. Ak žalobkyňa žiadala o plnenie v rozsahu všeobecnej hodnoty vozidla, nerealizovala by žiadosť o poskytnutie zálohy na nákup náhradných dielov. Zároveň by pánovi Š. neoznamovala výšku poskytnutej zálohy a on by sa neinformoval o doplatku na nákup náhradných dielov tak, ako to urobil v emailovej správe zo 17.10.2017. Záver súdu o tom, že vyjadrenia pána Š. sú iba žiadosťou o informáciu ako by mohlo dôjsť k plneniu z poisťnej udalosti, preto logicky obstať nemôže. Pán Š. výslovne žiadal o likvidáciu formou rozpočtu a konal tak v súlade s požiadavkou žalobkyne. Týmito skutočnosťami sa súd prvej inštancie nezaoberal a touto odvolacou námietkou sa dostatočne nezaoberal ani odvolací súd, keď nijako nereagoval na relevantné argumenty žalovaného týkajúce sa komplexnosti posúdenia komunikácie strán pri vybavovaní predmetnej poisťnej udalosti.

9.1. Odvolací súd nijako nereagoval na podstatnú argumentáciu žalovaného, ktorý opakovane poukazoval na to, že zástupca žalobkyne p. D. Š. e-mailovou správou zo dňa 4.10.2017 adresoval žalovanému žiadosť o likvidáciu poisťnej udalosti formou rozpočtu, v ktorej bolo jednoznačne uvedené „chceli by sme opraviť na základe rozpočtu“, v totožný deň (tzn. 4.10.2017) žalobkyňa adresovala žalovanému žiadosť o vydanie zálohy na nákup náhradných dielov k poškodenému motorovému vozidlu. Predmetná žiadosť je opatrená vlastnoručným podpisom žalobkyne a predstavuje samostatnú žiadosť o plnenie formou rozpočtu (záloha sa totiž vypláca v prípade parciálnych škôd, nie v prípade totálnej škody), žalobkyňa oznamovala výšku poskytnutej zálohy svojmu zástupcovi p. Š. (1.500,- eur), ktorý sa následne informoval o doplatku na nákup náhradných dielov (e-mailová správa zo dňa 17.10.2017), kde uviedol: „klientka žiadala plnenie na základe rozpočtu“.

9.2. Odvolací súd vôbec nereagoval na ďalšiu podstatnú odvolaciu argumentáciu, keď žalovaný namietal, že ak by aj vykonal rozpočet poisťného plnenia v rozpore s požiadavkou žalobkyne, táto by nemala nárok na poisťné plnenie vo výške všeobecnej hodnoty motorového vozidla v čase škodovej udalosti, keďže náklady na opravu poškodeného vozidla podľa žalovaného nepresiahli 90 % všeobecnej hodnoty vozidla. Súd prvej inštancie pritom nevychádzal zo záverov znaleckého posudku č. 8/2019, ktorý v konaní vypracoval B. B. D. a ktorý určil skutočnú výšku nákladov na opravu poškodeného vozidla žalobkyne na sumu 2.299,34 eur. Ak by zohľadnil zistenia tohto znalca, dospel by k záveru, že motorové vozidlo žalobkyne bolo iba poškodené, nie zničené a žaloba by nemohla obstať, keďže žalovaný ustálil náklady na opravu poškodeného vozidla na sumu 2.137,90 eur. Znalec B. E. pritom tiež konštatoval, že v prípade poisťného motorového vozidla nešlo o totálne zničené vozidlo, čo odporuje záveru súdu prvej inštancie o totálnej škode.

9.3. Odvolací súd nijako nereagoval na námietku žalovaného, že pri určení výšky nároku vychádzal súd prvej inštancie výlučne zo znaleckého posudku B. E., ktorý si žalobkyňa dala vyhotoviť ešte pred konaním vo veci samej, prvoinštančný súd nekriticky prevzal závery znaleckého posudku B. E., ktorý určil všeobecnú hodnotu poškodeného vozidla žalobkyne na 5.060,- eur a náklady na opravu vymedzil v sume 4.723,- eur. Znalec B. E. pritom v znaleckom posudku expressis verbis uvádza, že výška nákladov na opravu poškodeného vozidla žalobkyne môže predstavovať sumu 4.723,- eur iba za predpokladu, že vozidlo bolo opravené v autorizovanom servise na Slovensku a pri použití výmeny poškodených dielov originálnymi novými dielmi, v danom prípade však k takejto oprave nedošlo. Znalec B. E. uviedol, že je dôvodné predpokladať, že sa nejedná o totálne zničené vozidlo. Napriek tomu súd prvej inštancie rozhodol, že motorové vozidlo žalobkyne bolo zničené, v dôsledku čoho jej vznikla totálna škoda a má nárok na plnenie v rozsahu všeobecnej hodnoty vozidla v čase škodovej udalosti, čo je v rozpore so závermi znaleckého posudku B. D.Č., ktorý určil skutočnú výšku nákladov na opravu poškodeného vozidla žalobkyne na sumu 2.299,34 eur, prijal závery na základe obhliadky motorového vozidla žalobkyne, ktorú uskutočnil dňa 6.8.2019, tzn. po oprave vozidla. Naproti tomu, znalecký posudok B. E. nebol vypracovaný na základe obhliadky a znalec určil iba predpokladanú výšku nákladov na opravu.

9.4. Dovolať preto dôvodne namieta, že jeho odvolacie námietky predstavovali relevantné argumenty, pri ktorých bolo nevyhnutné, aby sa k nim vyjadrili prvoinštančný aj odvolací súd. Úlohou oboch súdov bolo dostatočne odôvodniť, prečo pri dvoch rozdielnych znaleckých posudkoch sa rozhodli prikloniť práve k súkromnému znaleckému posudku. Žalovaný však ani v jednom súdnom rozhodnutí nedostal odpoveď na túto otázku. V odôvodnení odvolacieho rozhodnutia sa nenachádza ani len zmienka o znaleckom posudku B. D., a to aj napriek tomu, že to bol jeden z dvoch hlavných argumentov odvolania žalovaného. Pokiaľ sa odvolací súd vôbec nevenoval zásadným argumentom žalovaného a

nervysporiadal sa so všetkými odvolacími dôvodmi, má to za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia a porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces.

10. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak nespĺňa náležitosti presvedčivosti a preskúmateľnosti odôvodnenia a skutočne prisvedčuje názoru dovolateľa o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti rozsudku. Rovnaký nedostatok presvedčivého a preskúmateľného odôvodnenia vykazuje aj rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal jednostranne len zo záverov znalca B. E. a nijako nevyhodnotil znalecký posudok B. D..

11. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a arbitrárne, v dôsledku čoho je potrebné konštatovať, že zo strany odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces strany sporu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko zásadné nedostatky odôvodnenia obsahuje už rozsudok prvoinštančného súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci samej v súlade s ustanovením § 453 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.